

Popravek Odločbe Sveta 2006/973/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu „Ljudje“ za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti (2007–2013)

(Uradni list Evropske unije L 400 z dne 30. decembra 2006)

Odločba 2006/973/ES se glasi:

ODLOČBA SVETA

z dne 19. decembra 2006

o posebnem programu „Ljudje“ za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti (2007–2013)

(Besedilo velja za EGP)

(2006/973/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 166(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 166(3) Pogodbe se Sklep št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti (2007–2013) ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu „okvirni program“) izvaja s posebnimi programi, v katerih se določijo podrobna pravila za njihovo izvajanje in trajanje ter predvidijo potrebna sredstva.

(2) Okvirni program je sestavljen iz štirih vrst dejavnosti: nadnacionalno sodelovanje pri politično opredeljenih temah („Sodelovanje“), raziskave, ki jih izvajajo raziskovalci na pobudo raziskovalne skupnosti („Zamisliti“), podpora usposabljanju in poklicnemu razvoju raziskovalcev („Ljudje“) in podpora raziskovalnim zmogljivostim („Zmogljivosti“). Ta posebni program se nanaša na dejavnosti, ki naj bi se izvajale s posebnimi ukrepi v okviru programa „Ljudje“.

(3) Za ta posebni program se uporabljajo pravila okvirnega programa za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz ter za razširjanje rezultatov raziskav (v nadaljnjem besedilu „pravila za udeležbo in razširjanje“).

(4) Okvirni program bi moral dopolnjevati dejavnosti, ki se izvajajo v državah članicah ter tudi druge ukrepe Skupnosti, ki so nujno potrebni pri splošnih strateških prizadevanjih za uresničevanje lizbonskih ciljev, zlasti ukrepe na področju strukturnih skladov, kmetijstva, izobraževanja, usposabljanja, kulture, konkurenčnosti in inovacij, industrije, zdravja, varstva potrošnikov, zaposlovanja, energije, prometa in okolja.

(5) Inovacije in z MSP povezane dejavnosti, ki jih podpira ta okvirni program, bi morale dopolnjevati tiste dejavnosti, ki se izvajajo z okvirnim programom za konkurenčnost in inovacije; to bo prispevalo k zmanjšanju vrzeli med raziskavami in inovacijami ter spodbudilo vse oblike inovativnosti.

(6) Izvajanje tega posebnega programa lahko spodbudi uvedbo dopolnilnih programov, ki vključujejo udeležbo le nekaterih držav članic, udeležbo Skupnosti pri programih, ki jih izvaja več držav članic, ali ustanovitev skupnih podjetij ali drugih struktur v smislu členov 168, 169 in 171 Pogodbe.

(7) Mednarodna razsežnost je temeljna sestavina človeških virov na področju raziskav in razvoja v Evropi. Kakor predvideva člen 170 Pogodbe, lahko v tem posebnem programu sodelujejo države, ki so v ta namen sklenile potrebne sporazume, na ravni projekta in na podlagi

⁽¹⁾ Mnenje z dne 30. novembra 2006 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL C 185, 8.8.2006, str. 10.

⁽³⁾ UL L 412, 30.12.2006, str. 1.

vzajemnih koristi pa lahko v njem sodelujejo tudi subjekti iz tretjih držav in mednarodne organizacije za znanstveno sodelovanje. Poleg tega lahko pri vseh ukrepih kot tudi posebnih ukrepih v okviru tega posebnega programa sodelujejo posamezni raziskovalci iz tretjih držav.

- (8) Raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo znotraj tega programa, bi morale upoštevati temeljna etična načela, vključno s tistimi, ki so izražena v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (9) Izvajanje okvirnega programa bi moralo prispevati k spodbujanju trajnostnega razvoja.
- (10) Pomembno je zagotoviti dobro finančno upravljanje okvirnega programa, karseda učinkovit in uporabnikom prijazen način za njegovo izvajanje ter obenem pravno varnost in dostopnost programa vsem udeležencem v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti⁽¹⁾, in Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002⁽²⁾ o določitvi podrobnih pravil za izvajanje finančne uredbe in vsemi prihodnjimi spremembami.
- (11) Treba je sprejeti ustrezne ukrepe, sorazmerne s finančnimi interesi Evropskih skupnosti, za spremljanje učinkovitosti dodeljene finančne podpore in učinkovitosti uporabe teh sredstev, da bi se preprečile nepravilnosti in goljufije, storiti pa bi bilo treba tudi vse potrebno za povračilo izgubljenih, nepravilno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti⁽³⁾, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi⁽⁴⁾, in Uredbo (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)⁽⁵⁾.
- (12) Ukrepi, potrebni za izvajanje te odločbe, so v bistvu ukrepi upravljanja, in bi jih zato bilo treba sprejeti po upravljalnem postopku, določenim v členu 4 Sklepa Sveta 1999/468/ES

z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁽⁶⁾. Po drugi strani pa raziskave, ki vključujejo uporabo človeških zarodkov in človeških izvornih celic, sprožajo posebna etična vprašanja, kakor je opisano v členu 4 te odločbe; zato bi morali biti ukrepi za financiranje takih projektov sprejeti po regulativnem postopku iz člena 5 Sklepa 1999/468/ES.

- (13) Pri izvajanju tega programa je treba primerno pozornost posvetiti integraciji načela enakosti spolov ter med drugim tudi delovnim pogojem, preglednosti postopkov zaposlovanja in poklicnemu razvoju v zvezi z raziskovalci, zaposlenimi pri projektih in programih, ki se financirajo v okviru ukrepov tega programa, za katere nudi referenčni okvir Priporočilo Komisije z dne 11. marca 2005 o Evropski listini za raziskovalce ter o Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev⁽⁷⁾, pri tem je treba upoštevati prostovoljno naravo obeh dokumentov.
- (14) Cilj tega programa je oblikovanje resničnega evropskega trga dela za raziskovalce kot nadgradnje nadaljnjega razvoja in izvajanja celostne strategije o človeških virih na področju raziskav in razvoja v Evropi na podlagi „Strategije mobilnosti raziskovalcev ERP“⁽⁸⁾ ter sporočila Komisije „Raziskovalci v ERP: en poklic, več poklicnih poti“⁽⁹⁾ in ob upoštevanju sklepov Sveta o človeških virih na področju raziskav in razvoja z dne 18. aprila 2005.
- (15) Cilj programa „Ljudje“ je kakovostno in količinsko povečanje zmogljivosti evropskih človeških virov na področju raziskav in razvoja, vključno z uveljavitvijo „poklica“ raziskovalca zaradi ohranjanja odličnosti temeljnih raziskav in organskega razvoja tehnoloških raziskav, ter spodbujanje mobilnosti evropskih raziskovalcev, ki naj bi se premikali iz Evrope, v Evropo in po Evropi. Poleg tega bi to pripomoglo k zagotovitvi ustreznih pogojev, da bi se pritegnili najboljši tuji raziskovalci, ki bi opravljali raziskave v Evropi –

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 se sprejme posebni program „Ljudje“ za dejavnosti Skupnosti na področju raziskav in tehnološkega razvoja, vključno s predstavitvenimi dejavnostmi, v nadaljnjem besedilu „posebni program“.

⁽⁶⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/512/ES (UL L 200, 22.7.2006, str. 11).

⁽⁷⁾ UL L 75, 22.3.2005, str. 67.

⁽⁸⁾ Sporočilo Komisije „Strategija mobilnosti raziskovalcev ERP“, COM (2001) 331, 20.6.2001, in Resolucija Sveta 2001/C367/01.

⁽⁹⁾ Sporočilo Komisije „Raziskovalci v Evropskem raziskovalnem prostoru: en poklic, več poklicnih poti“, COM(2003) 436, 18.7.2003, in Resolucija Sveta 2003/C282/01.

⁽¹⁾ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

⁽²⁾ UL L 357, 31.12.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 1248/2006 (UL L 227, 19.8.2006, str. 3).

⁽³⁾ UL L 312, 23.12.1995, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 292, 15.11.1996, str. 2.

⁽⁵⁾ UL L 136, 31.5.1999, str. 1.

Člen 2

Posebni program podpira dejavnosti v zvezi z „Ljudmi“, in sicer s spodbujanjem ljudi, da se odločajo za poklic znanstvenika, ter s količinsko in kakovostno krepitevijo človeškega potenciala na področju raziskav in tehnologije v Evropi, vključno s potencialom žensk. Dejavnosti v podporo usposabljanju in poklicnemu razvoju raziskovalcev, imenovane „dejavnosti Marie Curie“, se osredotočijo na ključne vidike razvoja spretnosti in poklicnega razvoja in na okrepljene povezave z nacionalnimi sistemi.

Cilji in splošne smernice navedenih dejavnosti so določeni v Prilogi.

Člen 3

Znesek, potreben za izvajanje posebnega programa, znaša 4 750 milijonov EUR, od katerih je manj kot 6 % namenjenih odhodkom za poslovanje Komisije.

Člen 4

1. Vse raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru posebnega programa, se izvedejo v skladu s temeljnimi etičnimi načeli.

2. Naslednja področja raziskovanja se ne financirajo v okviru tega programa:

- raziskovalna dejavnost s ciljem kloniranja človeka za reproduktivne namene,
- raziskovalna dejavnost z namenom spreminjanja genske dediščine človeka, pri kateri bi takšne spremembe postale dedne ⁽¹⁾,
- raziskovalne dejavnosti z namenom ustvarjanja človeških zarodkov izključno za raziskovalne namene ali za namen pridobivanja matičnih celic, vključno s prenosom jedra somatske celice.

3. Raziskave človeških izvornih celic, tako odraslih kot zarodkov, se lahko financirajo, odvisno od vsebine znanstvenega predloga in pravnega okvira zadevne države članice/zadevnih držav članic.

Vsaka vloga za odobritev financiranja raziskav človeških izvornih celic na ustrezen način vključuje podrobnosti o izdaji dovoljenj in o nadzornih ukrepih, ki jih bodo sprejeli pristojni organi držav članic, ter podrobnosti o podani(-h) etični odobritvi/odobritvah.

Pri pridobivanju človeških izvornih celic veljajo za institucije, organizacije in raziskovalce stroga pravila glede izdaje dovoljenj

⁽¹⁾ Financirajo se lahko raziskave v zvezi z zdravljenjem rakastih obolenj na spolnih žlezah.

in nadzora v skladu s pravnim okvirom zadevne države članice/zadevnih držav članic.

4. Pred drugo fazo tega programa (2010–2013) se ob upoštevanju najnovejših znanstvenih dognanj izvede pregled zgoraj navedenih področij raziskovanj.

Člen 5

1. Posebni program se izvaja s shemami financiranja, ki so določene v Prilogi III k okvirnemu programu.

2. Za posebni program se uporabljajo pravila za udeležbo in razširjanje.

Člen 6

1. Komisija sestavi delovni program za izvajanje posebnega programa, v katerem podrobno opredeli cilje in dejavnosti, določene v Prilogi, shemo financiranja, ki se bo uporabila za ukrepe, za katere se lahko predloži predloge, ter časovni razpored izvajanja.

2. Delovni program upošteva ustrezne raziskovalne dejavnosti, dejavnosti raziskovalnega usposabljanja in poklicnega razvoja, ki jih izvajajo države članice, pridružene države ter evropske in mednarodne organizacije, ter doseganje evropske dodane vrednosti kot tudi vpliv na konkurenčnost industrije in pomembnost za druge politike Skupnosti. Po potrebi se program posodablja.

3. Predlogi za posredne ukrepe v okviru shem financiranja se ocenjujejo in projekti izbirajo v skladu z načeli, določenimi v členu 15(1b) pravil za udeležbo in razširjanje.

4. V delovnem programu se lahko opredeli:

- (a) organizacije, ki prejemajo prispevke v obliki članarine;
- (b) podporne ukrepe za dejavnosti nekaterih pravnih oseb.

Člen 7

1. Za izvedbo posebnega programa je odgovorna Komisija.

2. Upravljalni postopek iz člena 8(2) se uporablja za sprejetje naslednjih ukrepov:

- (a) delovnega programa iz člena 6, vključno s shemami financiranja, ki se bodo uporabljale, vsebinami razpisov za zbiranje predlogov ter merili za ocenjevanje in izbor, ki se bodo uporabljala;

- (b) odobritve financiranja dejavnosti iz člena 2, če je ocenjeni znesek prispevka Skupnosti v okviru tega programa enak ali večji od 0,6 milijona EUR;
- (c) določanje formalnih pogojev za ocene iz člena 7(2) in 7(3) okvirnega programa.

3. Regulativni postopek iz člena 8(3) se uporablja za odobritev financiranja dejavnosti, ki vključujejo uporabo človeških zarodkov in človeških izvornih celic.

Člen 8

1. Komisiji pomaga odbor.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Obdobje iz člena 4(3) Sklepa 1999/468/ES je dva meseca.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je dva meseca.

4. Komisija odbor redno obvešča o splošnem napredku pri izvajanju posebnega programa in mu pravočasno priskrbi

informacije o vseh ukrepih RTR, ki se predlagajo ali financirajo v okviru tega programa, kakor je določeno v Prilogi II.

5. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 9

Komisija v skladu s členom 7 Sklepa okvirnega programa zagotovi neodvisno spremljanje, oceno in pregled izvajanja dejavnosti na področjih, zajetih v tem posebnem programu.

Člen 10

Ta odločba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 11

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 19. decembra 2006

Za Svet

Predsednik

J. KORKEAOJA

PRILOGA I

ZNANSTVENI IN TEHNOLOŠKI CILJI, SPLOŠNE SMERNICE ZA TEME IN DEJAVNOSTI

Uvod

Količina in kakovost človeških virov predstavljata eno glavnih konkurenčnih prednosti na področju znanosti in tehnologije. Splošni strateški cilj tega programa je narediti Evropo privlačnejšo za raziskovalce; to je predpogoj za povečanje zmogljivosti in učinkovitosti Evrope na področju raziskav in tehnološkega razvoja ter za uskladitev in nadaljnji razvoj Evropskega raziskovalnega prostora. Za uresničitev tega cilja je treba v vsej Evropi doseči močan strukturni vpliv na organizacijo, učinkovitost in kakovost raziskovalnega usposabljanja, na aktivni poklicni razvoj raziskovalcev, izmenjavo znanja med raziskovalci iz različnih sektorjev in raziskovalnimi organizacijami, povečanje sodelovanja med podjetji in univerzami ter na močno udeležbo žensk in raziskovalcev na začetku poklicne poti na področju raziskav in razvoja.

Program se bo izvajal s sistematičnimi naložbami v ljudi, predvsem s skladnim nizom „dejavnosti Marie Curie“, zlasti ob upoštevanju evropske dodane vrednosti v smislu njihovega strukturnega vpliva na Evropski raziskovalni prostor. Kot nadgradnja izkušenj, pridobljenih z „dejavnostmi Marie Curie“ v okviru predhodnih okvirnih programov, so te dejavnosti namenjene raziskovalcem pri razvoju njihovih sposobnosti in znanja na vseh stopnjah njihove poklicne poti, od začetnega usposabljanja raziskovalcev, posebej namenjenega mladini, do njihovega poklicnega razvoja in vseživljenjskega učenja v javnem in zasebnem sektorju. Mobilnost, tako mednarodna kot medsektorska, je za ta program ključnega pomena. S povečanjem mobilnosti raziskovalcev in sredstev institucij, ki privabljajo raziskovalce iz drugih držav, se bodo okrepili centri odličnosti v Evropski uniji. Priznavanje izkušenj, pridobljenih v različnih sektorjih in državah, ter primerni delovni pogoji so prav tako ključni elementi vseh „dejavnosti Marie Curie“. Uvedeni bodo posebni ukrepi za spodbujanje mladih raziskovalcev in za podporo na začetku znanstvene poklicne poti kot tudi ukrepi za zmanjšanje „bega možganov“, na primer štipendije za ponovno vključitev.

„Dejavnosti Marie Curie“ se lahko izvajajo na vseh področjih raziskav in tehnološkega razvoja, ki so navedena v Pogodbi. Kandidati sami izberejo raziskovalno področje. Vendar bo kljub temu obstajala možnost usmerjanja nekaterih dejavnosti v okviru programa, npr. na znanstvene discipline in tehnološka področja, sodelujoče regije, vrste raziskovalnih organizacij in raziskovalne skupine; s tem bi se odzvali na razvoj potreb Evrope na področju raziskovalnega usposabljanja, mobilnosti, poklicnega razvoja in širjenja znanja. Da bi omogočili usposabljanje in mobilnost v okviru novih raziskovalnih in tehnoloških področij, bo zagotovljeno ustrezno usklajevanje z drugimi deli okvirnega programa, vključno z možnostjo skupnih razpisov.

Močna udeležba podjetij, vključno z MSP, se šteje za ključno dodano vrednost tega programa. V vseh „dejavnostih Marie Curie“ se spodbujajo krepitve sodelovanja med podjetji in univerzami v zvezi z raziskovalnim usposabljanjem, poklicnim razvojem in širjenjem znanja, ob upoštevanju varstva pravic intelektualne lastnine, hkrati pa je posebna aktivnost namenjena mostovom in partnerstvom med podjetji in univerzami s posebnim poudarkom na MSP.

Mednarodna razsežnost, ki je temeljna sestavina človeških virov na področju raziskav in razvoja v Evropi, se bo obravnavala z vidika poklicnega razvoja brez diskriminacije, pa tudi v zvezi s krepitvijo in bogatenjem mednarodnega sodelovanja s pomočjo raziskovalcev ter privabljanjem nadarjenih raziskovalcev v Evropo. Mednarodna razsežnost bo vključena v vse „dejavnosti Marie Curie“, poleg tega pa bo tudi predmet neodvisnih dejavnosti.

Upoštevaty bo treba načela trajnostnega razvoja in enakosti spolov. Cilj programa je zagotoviti integracijo načela enakosti spolov s spodbujanjem enakih možnosti v vseh „dejavnostih Marie Curie“ in primerjavo udeležbe glede na spol (cilj najmanj 40-odstotne udeležbe žensk). Poleg tega se bodo oblikovale dejavnosti, ki bodo raziskovalcem pomagale k uveljavitvi na stabilnejši poklicni poti in jim bodo ob upoštevanju njihovih družinskih razmer omogočile doseči primerno ravnotežje med delom in zasebnim življenjem; raziskovalcem, ki začenejo poklicno pot po premoru, pa bodo olajšale ponovno vključitev na delovno mesto. Nadalje se bo v okviru tega posebnega programa po potrebi obravnavalo upoštevanje etičnih, družbenih, pravnih in širših kulturnih vidikov raziskav, ki se bodo izvajale, in njihovih možnih uporab, kakor tudi socialno-ekonomskih učinkov znanstvenega in tehnološkega razvoja ter predvidevanja.

Da bi v celoti izkoristili potencial Evrope in jo tako naredili privlačnejšo za raziskovalce, bodo „dejavnosti Marie Curie“ ustvarile dejanske sinergije z drugimi ukrepi v okviru raziskovalne politike Skupnosti kot tudi v okviru ukrepov drugih politik Skupnosti, npr. o izobraževanju, koheziji in zaposlovanju. Takšne sinergije se bodo iskale tudi z ukrepi na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni. V delu programa „Zmogljivosti“ z naslovom „Znanost v družbi“ so predvideni ukrepi za povezovanje znanstvenega izobraževanja in poklicne poti ter ukrepi na področju raziskav in usklajevalni ukrepi v zvezi z novimi metodami znanstvenega izobraževanja ⁽¹⁾.

Etični vidiki

Med izvajanjem tega posebnega programa in raziskovalnih dejavnosti, ki iz njega izhajajo, je treba spoštovati temeljna etična načela. Sem med drugim sodijo načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno z naslednjimi: varstvo človekovega dostojanstva in življenja, varstvo osebnih podatkov in zasebnosti, kakor tudi živali in okolja v skladu s pravom Skupnosti in najnovejšimi različicami ustreznih mednarodnih konvencij, smernic in kodeksov ravnanja, npr. Helsinške deklaracije, Konvencije Sveta Evrope o človekovih pravicah in biomedicini, podpisane v Oviadu dne 4. aprila 1997, in njenih dodatnih protokolov, Konvencije ZN o otrokovih pravicah, Splošne deklaracije o človeškem genomu in človekovih pravicah, ki jo je sprejel Unesco, Konvencije ZN o biološkem in toksičnem orožju (BTWC), Mednarodne pogodbe o rastlinskih genskih virih za kmetijstvo in prehrano ter ustreznih resolucij Svetovne zdravstvene organizacije (WHO).

Prav tako se bodo upoštevala mnenja Evropske skupine svetovalcev glede etičnih posledic biotehnologije (1991–1997) in mnenja Evropske skupine za etiko v znanosti in novih tehnologijah (od 1998).

V skladu z načelom subsidiarnosti in zaradi raznolikosti v Evropi obstoječih pristopov morajo udeleženci v raziskovalnih projektih spoštovati trenutno zakonodajo, predpise ter etična merila v državah, kjer potekajo raziskave. V vsakem primeru se uporabljajo nacionalni predpisi in nobena raziskava, ki je prepovedana v kateri koli posamezni državi članici ali drugi državi, se ne bo podpirala s financiranjem Skupnosti, ki se bo izvajalo v tej državi članici ali državi.

Po potrebi morajo izvajalci raziskovalnih projektov pridobiti odobritev ustreznih nacionalnih ali lokalnih odborov za etiko še pred začetkom izvajanja dejavnosti RTR. Komisija bo sistematično izvedla tudi pregled izpolnjevanja etičnih meril pri predlogih, ki obravnavajo etično občutljiva vprašanja, ali kadar etični vidiki niso bili ustrezno obravnavani. V posebnih primerih se lahko pregled izpolnjevanja etičnih meril izvede med izvajanjem projekta.

Financiranje raziskovalnih dejavnosti, ki so prepovedane v vseh državah članicah, ne bo odobreno.

Protokol o zaščiti in dobrem počutju živali, ki je priložen Pogodbi, zahteva, da Skupnost pri oblikovanju in izvajanju svojih politik, vključno z raziskavami, v celoti upošteva zahteve po dobrem počutju živali. Direktiva Sveta 86/609/EGS z dne 24. novembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o varstvu živali, ki se uporabljajo za poskusne in druge znanstvene namene ⁽²⁾, zahteva, da morajo biti vsi poskusi načrtovani tako, da se izognemo povzročanju stisk in nepotrebnih bolečin ter trpljenja poskusnim živalim, z uporabo najmanjšega števila živali, uporabo živali z najnižjo mero nevrofiziološke občutljivosti ter povzročanjem najmanjše možne bolečine, trpljenja, stiske ali trajnih poškodb. Spreminjanje genske dediščine živali in kloniranje živali je dovoljeno zgolj v primerih, ko so cilji etično utemeljeni, pogoji zagotavljajo dobro počutje živali in se spoštujejo načela biološke raznolikosti.

Med izvajanjem tega programa bo Komisija redno spremljala najnovejša znanstvena dognanja ter nacionalne in mednarodne predpise, tako da bo lahko upoštevala kakršen koli razvoj dogodkov.

Raziskovanje etičnih vprašanj, povezanih z znanstvenim in tehnološkim razvojem, se bo izvajalo v okviru posebnega programa „Zmogljivosti“, in sicer v delu z naslovom „Znanost v družbi“.

Dejavnosti

Podprle se bodo naslednje „dejavnosti Marie Curie“:

⁽¹⁾ Komisija bo zaradi poenostavitve izvajanja programa v skladu z veljavnimi smernicami povrnila stroške za po enega predstavnika posamezne države članice, ki se bo udeležil sestanka programskega odbora, določenega v dnevnom redu; prav tako bo povrnila stroške enemu strokovnjaku/svetovalcu iz posamezne države članice za tiste točke dnevnega reda, za katere država članica zahteva posebno strokovno mnenje.

⁽²⁾ UL L 358, 18.12.1986, str. 1. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2003/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 230, 16.9.2003, str. 32).

Začetno usposabljanje raziskovalcev

Ta aktivnost podpira začetno usposabljanje raziskovalcev, usmerjeno predvsem na prva štiri leta (ali enakovredni polni delovni čas) njihove poklicne poti ter po potrebi še eno dodatno leto za zaključek začetnega usposabljanja. S pomočjo nadnacionalnega mehanizma za povezovanje v mreže, ki je namenjen oblikovanju znatnega deleža visoko kakovostne zmogljivosti začetnega raziskovalnega usposabljanja v vseh državah članicah ter pridruženih državah v javnem in zasebnem sektorju, je cilj dejavnosti izboljšanje poklicnih perspektiv raziskovalcev v obeh sektorjih, s tem pa tudi večje privabljanje mlajših raziskovalcev v raziskovalne vode.

Aktivnost se bo izvajala s podporo konkurenčno izbranim mrežam dopolnilnih organizacij iz različnih držav, ki sodelujejo pri raziskovalnem usposabljanju. V tem okviru je predvidena podpora za najboljše raziskovalce na začetku poklicne poti za njihovo vključitev v uveljavljene raziskovalne skupine. Mreže bodo oblikovane na podlagi skupnega programa raziskovalnega usposabljanja, ki ustreza dobro opredeljenim potrebam po usposabljanju na določenih znanstvenih ali tehnoloških področjih, ki ustrezno veljajo za interdisciplinarna in na novo nastala naddisciplinarna področja. Ti programi usposabljanja bodo zlasti namenjeni razvoju in širjenju raziskovalnih sposobnosti raziskovalcev na začetku poklicne poti. Usposabljanje bo z raziskavami v okviru posameznih projektov osredotočeno predvsem na znanstveno in tehnološko znanje in bo dopolnjeno z moduli usposabljanja, ki obravnavajo druge ustrezne spretnosti in sposobnosti, npr. na področju upravljanja in financiranja raziskovalnih projektov in programov, pravic intelektualne lastnine in drugih metod izkoriščanja rezultatov raziskav, podjetništva, etičnih vidikov, komunikacije in približevanja raziskav družbi.

Skupni program raziskovalnega usposabljanja mora biti skladen glede standardov kakovosti, ob upoštevanju določb v zvezi z nadzorom in mentorstvom. Skupni program usposabljanja naj bi izkoristil dopolnilne sposobnosti udeležencev v mreži, vključno s podjetji in drugimi sinergijami. Zahteva vzajemno priznavanje kakovosti usposabljanja in po možnosti podeljenih diplom ter drugih spričeval. Posebna pozornost bo namenjena težavam v zvezi z dolgoročno zaposlitvijo raziskovalcev.

Za to aktivnost je bistvenega pomena neposredna ali posredna udeležba organizacij iz različnih sektorjev, vključno z (vodilno) udeležbo zasebnih podjetij na ustreznih področjih. V okviru te dejavnosti lahko sodelujejo posamezne raziskovalne organizacije ali partnerstva, če je jasno dokazano, da so potrebni elementi programa raziskovalnega usposabljanja učinkovito obravnavani v sodelovanju s širšim nizom partnerjev, ne da bi ti uradno bili del mreže.

Podpora Skupnosti v okviru te dejavnosti bo vključevala:

- najmanj raziskovalcev na začetku poklicne poti z namenom usposabljanja,
- možnost vzpostavitve delovnih mest predavateljev na visokošolskih ustanovah ali enakovrednih položajev v drugih raziskovalnih organizacijah in podjetjih za izkušene raziskovalce za prenos novega znanja in večje spremljanje raziskovalcev na začetku poklicne poti, ki so se usposabljali v mreži,
- povezovanje v mreže in organizacijo krajših usposabljanj (konferenc, poletnih šol in specializiranih tečajev usposabljanja), namenjenih pripravnikom, ki so vključeni v mrežo, in tudi raziskovalcem zunaj nje.

Vseživljenjsko učenje in razvoj poklicne poti

Ta aktivnost je namenjena izkušnim raziskovalcem na različnih stopnjah poklicne poti in krepi raznolikost njihovih individualnih sposobnosti v zvezi s pridobivanjem multi- ali interdisciplinarnih spretnosti ali medsektorskih izkušenj. Njen cilj je podpirati raziskovalce pri doseganju in/ali krepitevi neodvisnega vodilnega položaja, npr. glavnega raziskovalca, profesorja ali drugega visokega položaja na področju izobraževanja ali v podjetju. Aktivnost bo prav tako pomagala pri ponovni vključitvi raziskovalcev, ki začnajo poklicno pot po premoru, ali pri (ponovni) vključitvi raziskovalcev na raziskovalne položaje v državah članicah in pridruženih državah, tudi v njihovi matični državi, po obdobju bivanja v tujini.

Raziskovalci, obravnavani v okviru te dejavnosti, morajo imeti najmanj štiri leta delovnih izkušenj s polnim delovnim časom ali enakovredne izkušnje na področju raziskav ali doktorat; glede na to, da je aktivnost usmerjena v vseživljenjsko učenje in poklicni razvoj, se pričakuje, da bodo imeli raziskovalci visok položaj in veliko izkušenj.

Ta aktivnost se bo izvajala:

- (i) s podporo za posamezne nadnacionalne štipendije znotraj Evrope, ki se bodo dodeljevale neposredno na ravni Skupnosti najboljšim ali najobetavnejšim raziskovalcem iz držav članic in pridruženih držav na osnovi prijave predloga projekta, ki jo raziskovalci predložijo skupaj z gostiteljskimi organizacijami;
- (ii) s sofinanciranjem regionalnih, nacionalnih ali mednarodnih programov na področju raziskovalnega usposabljanja in poklicnega razvoja, če je to v skladu z merili evropske dodane vrednosti, preglednosti in odprtosti, ki je namenjeno konkurenčni izbiri obstoječih ali novih regionalnih, nacionalnih in mednarodnih programov financiranja, ki so osredotočeni na cilje, določene za to aktivnost, ki temeljijo na mobilnosti posameznikov. Natečaji v okviru teh programov za raziskovalce, ki prosijo za sofinanciranje, morajo biti odprti in vezani na zasluge ter morajo temeljiti na mednarodnemu strokovnemu ocenjevanju, brez omejitev v zvezi z izvorom raziskovalcev in/ali krajem, na katerega so namenjeni. Pričakuje se, da bodo ti programi končnim upravičencem nudili ustrezne delovne pogoje.

Prosilci za sofinanciranje bi bili na svojem zadevnem področju ključni akterji pri pridobivanju zmogljivosti človeških virov na področju raziskav. Pri tem bi šlo predvsem za organizacije, ki sodijo v eno izmed naslednjih kategorij:

- uradni javni organi, odgovorni za financiranje in upravljanje programov dodeljevanja štipendij, npr. ministrstva, nacionalni odbori za raziskave, znanstvene akademije ali raziskovalne agencije,
- drugi javni ali zasebni organi, vključno z velikimi raziskovalnimi organizacijami, ki financirajo in upravljajo programe dodeljevanja štipendij na podlagi uradnega mandata ali so priznane s strani javnih organov, npr. agencije, ki so jih ustanovile vlade v okviru zasebnega prava in ki opravljajo javne storitve, dobrodelne ustanove itd.,
- organi na mednarodni ravni, ki vodijo podobne programe na evropski ravni kot del njihovih nalog.

Skupnost bo v zvezi s sofinanciranjem prispevala predvsem k financiranju štipendij, ki so skladne z zahtevami in cilji te dejavnosti, zlasti glede nadnacionalne mobilnosti. V okviru te dejavnosti bo osrednjega pomena še naprej mednarodno sodelovanje med raziskovalci, ki bo zagotovilo najvišjo kakovost raziskav.

Oba načina izvajanja bosta potekala vzporedno od samega začetka, pri čemer se bo sofinanciranje sprva izvajalo v nadzorovanem obsegu, da se omogoči pridobivanje potrebnih izkušenj. V teku okvirnega programa bo presoja vpliva obeh načinov določila način izvajanja za preostali čas trajanja programa.

Mostovi in partnerstva med podjetji in univerzami

Ta aktivnost skuša odpreti in pospeševati dinamične kanale med javnimi raziskovalnimi organizacijami in zasebnimi komercialnimi podjetji, vključno in zlasti z MSP, kot tudi med tradicionalnimi proizvodnimi sektorji. Dejavnosti bodo temeljile na programih dolgoročnega sodelovanja z namenom povečanja medsektorske mobilnosti ter prenosa in širjenja znanja (vključno z upravljanjem projektov, upravljanjem pravic intelektualne lastnine in razvojem izdelkov) ter spodbujanja vzajemnega razumevanja različnih kulturnih ozadij ter zahtev po spretnostih obeh sektorjev.

Ta aktivnost, ki bo med drugim temeljila na dobrih praksah v okviru sodelovanja podjetij z univerzami v vsej Evropski uniji, se bo izvajala na prožen način s programi sodelovanja med organizacijami obeh sektorjev iz najmanj dveh različnih držav članic ali pridruženih držav s podporo interakcijam človeških virov znotraj tega okvira. Podpora Skupnosti bo imela eno ali več od naslednjih oblik:

- časno premeščanje osebja med obema sektorjema v okviru partnerstva za krepitev medsektorskega sodelovanja,
- časno gostiteljstvo izkušenih raziskovalcev, ki niso v partnerstvu, v obeh sektorjih,
- povezovanje v mreže in organizacija delavnic in konferenc za povečanje medsektorskih izkušenj in izmenjave znanja, da bi dosegli večje število zaposlenih iz obeh sektorjev,
- prispevek k manjši opremi v zvezi z udeležbo MSP pri pobudah sodelovanja (kot posebni ukrep za MSP).

Mednarodna razsežnost

Glede na to, da se mednarodna razsežnost priznava kot temeljna sestavina človeških virov na področju raziskav in razvoja v Evropi, bo tej razsežnosti namenjena posebna aktivnost v zvezi s poklicnim razvojem evropskih raziskovalcev in krepitevijo mednarodnega sodelovanja z raziskovalci.

Poklicni razvoj raziskovalcev iz držav članic in pridruženih držav se bo podpiral:

- (i) z izhodnimi mednarodnimi štipendijami z obveznim povratkom za izkušene raziskovalce v okviru vseživljenjskega učenja in raznolikosti sposobnosti, da bi pridobili nove spretnosti in znanje;
- (ii) s podporo za vrnitev in z mednarodno podporo za ponovno vključitev za izkušene raziskovalce po obdobju izkušenj na mednarodni ravni. V okviru te dejavnosti se bo povezovanje raziskovalcev iz držav članic in pridruženih držav, ki so zaposleni v tujini, v mreže podpiralo tudi zato, da bi se jih redno obveščalo o razvoju Evropskega raziskovalnega prostora in da bi pri tem razvoju stalno sodelovali.

Mednarodno sodelovanje z raziskovalci se bo podpiralo:

- (i) z mednarodnimi vhodnimi štipendijami, da bi pritegnili visoko usposobljene raziskovalce iz tretjih držav v države članice in pridružene države za krepitev znanja za Evropo in vzpostavitev povezav na visoki ravni. Raziskovalci iz držav v razvoju ali držav z nastajajočimi gospodarstvi lahko dobijo podporo za povratek. Povezovanje raziskovalcev iz tretjih držav, ki so zaposleni v državah članicah in pridruženih državah, v mreže se bo podpiralo tudi zato, da bi navezali in poglobljali stike z njihovimi matičnimi regijami;
- (ii) s partnerstvi med več raziskovalnimi organizacijami v Evropi in eno ali več organizacijami v:
 - državah, ki sodijo v okvir evropske sosedске politike,
 - državah, s katerimi je Skupnost sklenila sporazum na področju znanosti in tehnologije.

Na osnovi skupnih programov se bo podpora Skupnosti zagotovila za krajše izmenjave raziskovalcev na začetku poklicne poti in izkušenih raziskovalcev, organizacijo konferenc in drugih prireditvev, ki imajo vzajemno korist za udeležence, in za razvoj sistematične izmenjave dobrih praks z neposrednim vplivom na vprašanja v zvezi s človeškimi viri na področju raziskav in razvoja.

Ti ukrepi se bodo izvajali skladno z mednarodnimi dejavnostmi v sklopu programov „Sodelovanje“ in „Zmogljivosti“.

Posebni ukrepi

V podporo oblikovanju resničnega evropskega trga dela za raziskovalce se bo izvajal skladen niz spremljevalnih ukrepov z odstranjevanjem ovir, ki preprečujejo mobilnost, in z izboljšanjem možnosti glede poklicne poti, ki jo imajo evropski raziskovalci. Cilj teh ukrepov bo zlasti povečati ozaveščenost zainteresiranih strani in splošne javnosti, tudi s podeljevanjem nagrad „Marie Curie“, spodbujati in podpirati ukrepe na ravni držav članic ter dopolnjevati ukrepe Skupnosti. Posebni ukrepi bodo zajemali tudi spodbujevalne ukrepe za javne ustanove, ki spodbujajo mobilnost, kakovost in poklicni profil raziskovalcev, če te dejavnosti izpolnjujejo merila glede evropske dodane vrednosti, odprtosti in preglednosti.

PRILOGA II

Informacije, ki jih mora komisija priskrbeti v skladu s členom 8(4)

1. Informacije o ukrepih; z njimi se omogoči spremljanje vsakega predloga od začetka do konca, kar zajema predvsem:
 - predložene predloge,
 - rezultate ocenjevanja posameznih predlogov,
 - sporazume o donacijah,
 - zaključene ukrepe.
2. Informacije o izidu posameznih razpisov in izvajanju ukrepov, kar zajema predvsem:
 - rezultate posameznih razpisov,
 - izid pogajanj o sporazumih o donacijah,
 - izvajanje ukrepov, vključno s podatki o plačilih in z rezultati ukrepov.
3. Informacije o izvajanju programa, vključno z informacijami, pomembnimi na ravni okvirnega programa, posebnega programa in posameznih dejavnosti.

Te informacije (zlasti o predlogih, njihovem ocenjevanju in sporazumih o donacijah) je treba priskrbeti v enotno zasnovani obliki, ki omogoča elektronsko branje in obdelovanje ter je dostopna preko sistema obveščanja in poročanja, ki temelji na IT in ki omogoča neposredno analizo podatkov.
